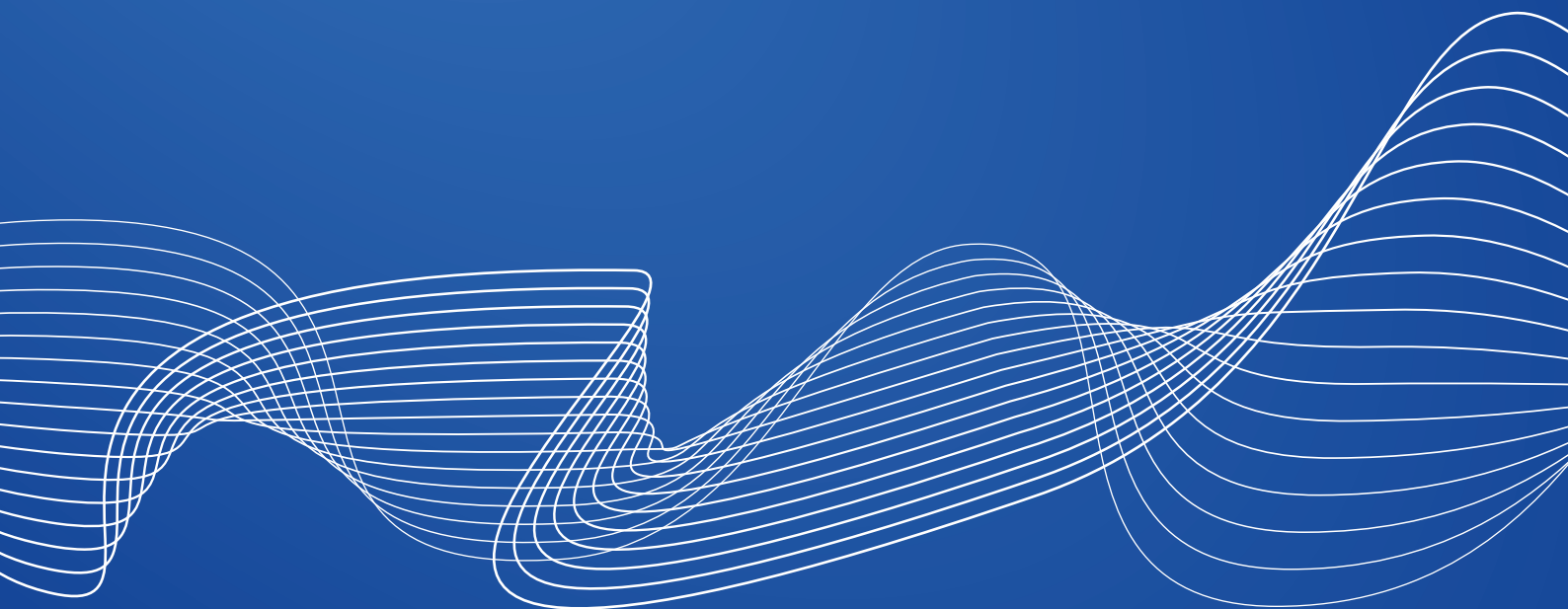
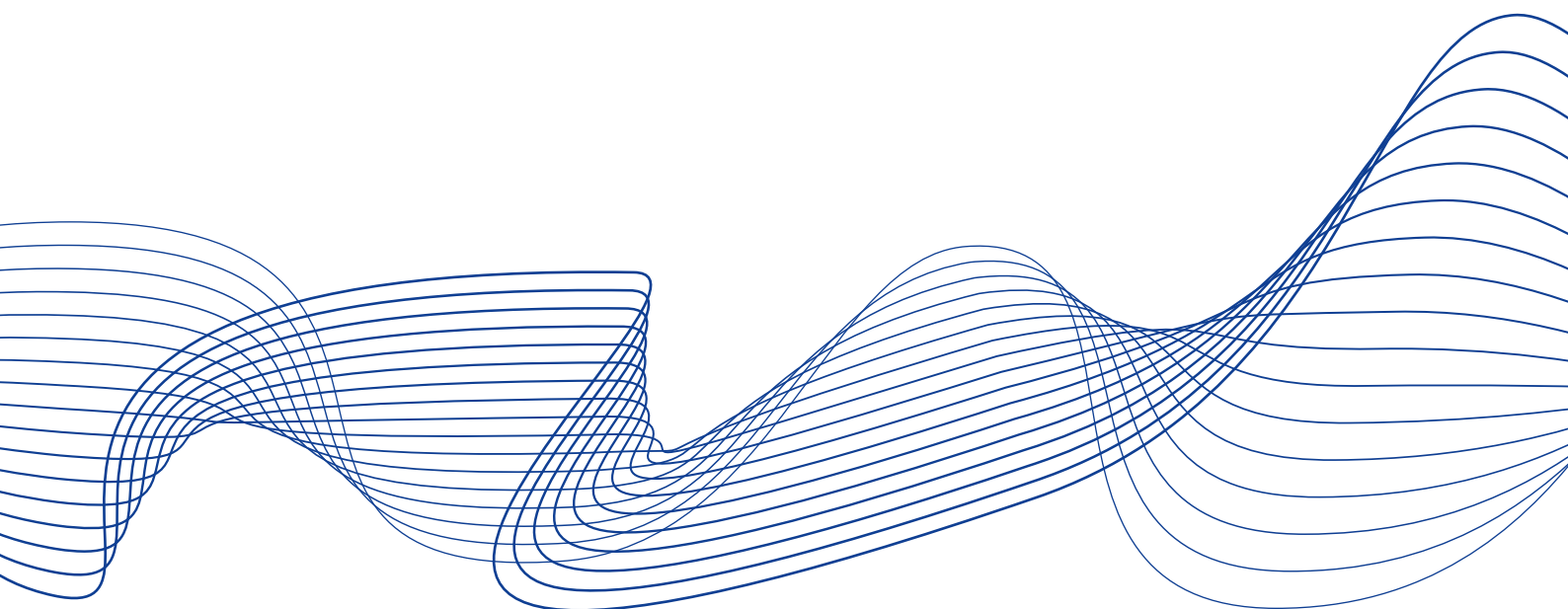

Jaarverslag
2011

ESRB
Europees Comité voor Systeemrisico's
Europees Systeem voor Financieel Toezicht

Jaarverslag
2011

ESRB
Europees Comité voor Systeemrisico's
Europees Stelsel voor Financieel Toezicht

INHOUD

Voorwoord	4
Samenvatting	5

Voorwoord

Mario Draghi
Voorzitter van het Europees
Comité voor Systeemrisico's

Het doet mij veel plezier hierbij het eerste Jaarverslag van het Europees Comité voor Systeemrisico's (European Systemic Risk Board ofwel ESRB), dat in december 2010 is opgericht als een onafhankelijk orgaan van de Europese Unie (EU) verantwoordelijk voor het macro-prudentieel toezicht op het financiële stelsel van de EU, te presenteren.

In het eerste jaar van zijn bestaan is het ESRB geconfronteerd met een uitzonderlijk uitdagend economisch en financieel klimaat. Om het hieruit voortvloeiende scala van systeemrisico's het hoofd te kunnen bieden, diende het ESRB zeer snel operationeel te worden. Gedurende het grootste deel van het eerste jaar stond Jean-Claude Trichet aan het roer, en ik wil hem hierbij dan ook graag dankzeggen voor zijn bijdrage.

Vanaf begin 2011 heeft het ESRB deelgenomen aan een regelmatige analyse van systeemrisico's voor het financiële stelsel van de

EU. Een kernelement in dit opzicht was de wisselwerking tussen de kredietwaardigheid van Europese overheden, de moeilijkheden die banken in toenemende mate ervoeren bij het verkrijgen van geld en een afzwakkende economische groei. Daarnaast heeft het ESRB drie openbare aanbevelingen aangenomen, en wel betreffende 1) kredietverstrekking in vreemde valuta's, 2) in Amerikaanse dollar luidende financiering van kredietinstellingen, en 3) het macro-prudentiële mandaat van nationale autoriteiten. Het ESRB werkt thans aan het opzetten van het desbetreffende follow-upmechanisme, overeenkomstig het "handel of leg uit"-beginsel. Het ESRB heeft, ten slotte, gedurende het gehele jaar, als onderdeel van zijn werk aan de ontwikkeling van de basis voor het macro-prudentieel beleid in de EU, de macro-prudentiële aspecten van komende EU-wetgeving – met name ten aanzien van de kapitaalvereisten voor banken en van de marktinfrastructuur – beoordeeld en de wetgevende organen van de EU op de hoogte gesteld van zijn bezorgdheid ten aanzien van bedreigingen voor de macro-prudentiële stabiliteit.

Dit Jaarverslag is opgesteld overeenkomstig Artikel 19 van de ESRB-Verordening, dat stelt: "Ten minste elk jaar, en vaker in geval van wijdverspreide financiële onrust, wordt de voorzitter van het ESRB uitgenodigd voor een jaarlijkse hoorzitting van het Europees Parlement ter gelegenheid van de presentatie van het jaarverslag van het ESRB aan het Europees Parlement en de Raad".¹ Ik heb het voorrecht dit eerste Jaarverslag te kunnen presenteren aan de Commissie Economische en Monetaire Zaken van het Europees Parlement tijdens een hoorzitting op 31 mei 2012.

Frankfurt am Main, mei 2012

A handwritten signature in blue ink that reads "Mario Draghi". The signature is fluid and cursive, with the first name "Mario" and the last name "Draghi" clearly distinguishable.

Mario Draghi
Voorzitter van het ESRB

---

¹ Verordening (EU) Nr. 1092/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 betreffende macro-prudentieel toezicht van de Europese Unie op het financiële stelsel en tot oprichting van een Europees Comité voor Systeemrisico's.

Samenvatting

Dit is het eerste Jaarverslag van het Europees Comité voor Systeemrisico's (European Systemic Risk Board ofwel ESRB). Het is opgesteld overeenkomstig de ESRB-Verordening.² Het verslag is als volgt ingedeeld: In Deel 1 worden de rol en het functioneren van het ESRB uiteengezet, in Deel 2 wordt een overzicht gegeven van de door het ESRB sinds zijn oprichting in december 2010 uitgevoerde werkzaamheden en in Deel 3 wordt verslag uitgebracht over een aantal kwesties die gedurende de verslagperiode door het ESRB onder de loep zijn genomen.

Deel 1 opent met een overzicht van de belangrijkste stappen in het proces tot oprichting van het ESRB, dat uitmondde in het in werking treden van de ESRB-Verordening in december 2010. Daarna wordt in Deel 1 een beschrijving gegeven van de belangrijkste taken van het ESRB als een onafhankelijk orgaan van de Europese Unie (EU) dat verantwoordelijk is voor het macro-prudentieel toezicht op het financiële stelsel van de EU. Deze taken omvatten het uitvoeren van risicoanalyses, het geven van waarschuwingen en aanbevelingen (die beide zowel openbaar als vertrouwelijk kunnen zijn) en het controleren van de naleving van deze aanbevelingen. Ten slotte wordt in Deel 1 uitleg gegeven over het institutionele kader van het ESRB, dat bestaat uit de Algemene Raad, het Stuurcomité, het Technisch Adviescomité en het Wetenschappelijk Adviescomité. Het institutionele kader is in zeer kort tijdsbestek opgezet op basis van een aantal begin 2011 genomen besluiten.

In Deel 2 wordt allereerst een overzicht gegeven van de door het ESRB uitgevoerde werkzaamheden op het gebied van het identificeren en beoordelen van risico's voor het financiële stelsel van de EU. Hiertoe wisselt de Algemene Raad regelmatig van gedachten over systeemrisico's en voert het grondige analyses uit van kwetsbaarheden binnen het financiële stelsel, waaraan regelmatig wordt bijgedragen door de Europese Centrale Bank (ECB), de drie Europese Toezichthoudende Autoriteiten, de Europese Commissie, het Wetenschappelijk Adviescomité en het Technisch Adviescomité. In 2011 is het ESRB opgetreden tegen risico's die voortvloeiden uit het systeembrede karakter van de crisis, alsook tegen meer specifieke risico's die in een aantal gevallen hebben geleid tot waarschuwingen of aanbevelingen. Daarnaast wordt in dit Deel in het kort uiteengezet wat in 2011 de bijdrage van het ESRB is geweest aan het opzetten van een solide macro-prudentieel kader op zowel EU- als nationaal niveau. Deze bestond uit het opstellen van een samenstel van leidende beginselen dat het mandaat van de nationale macro-prudentiële autoriteiten vorm zou moeten geven, en het uitdrukking geven aan zijn standpunten ten aanzien van macro-prudentiële aspecten van bepaalde voorstellen voor EU-wetgeving met (in termen van interventiemogelijkheden) belangrijke implicaties voor het macro-prudentieel toezicht in de komende periode. Dit betrof met name het voorstel tot een Richtlijn en Verordening betreffende kapitaalvereisten voor kredietinstellingen en het Voorstel voor een Verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende OTC-derivaten, centrale tegenpartijen en transactieregisters (EMIR). In zijn beleidsmededelingen benadrukte het ESRB dat het belangrijk is ervoor te zorgen dat de bevoegde nationale autoriteiten voldoende reikwijdte en flexibiliteit hebben om systeemrisico's het hoofd te kunnen bieden. Eén bepaald

---

² Zie Artikel 19 van Verordening (EU) Nr. 1092/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 betreffende macro-prudentieel toezicht van de Europese Unie op het financiële stelsel en tot oprichting van een Europees Comité voor Systeemrisico's, dat stelt: "Ten minste elk jaar, en vaker in geval van wijdverspreide financiële onrust, wordt de voorzitter van het ESRB uitgenodigd voor een jaarlijkse hoorzitting van het Europees Parlement ter gelegenheid van de presentatie van het jaarverslag van het ESRB aan het Europees Parlement en de Raad".

aspect van het voorstel tot een Richtlijn en Verordening betreffende kapitaalvereisten voor kredietinstellingen waarop het ESRB in het bijzonder is ingegaan was de invoering van de contracyclische kapitaalbuffer in het kader van de Bazel III-overeenkomst. Ten derde wordt in dit Deel verslag uitgebracht over de werkzaamheden van het ESRB aan het uitvoeren van een fundamentele analyse voor macro-prudentieel toezicht en het ontwikkelen van analytische instrumenten, met de bedoeling eventuele lacunes in de kennis ten aanzien van kwesties die verband kunnen houden met de opbouw van systeemrisico's (bijvoorbeeld de "schaduw"-bankensector en de onderlinge verbondenheid en opkomst van nieuwe partijen die van systeembelang zijn), te dichten.

In Deel 3, ten slotte, wordt, om het inzicht van het grote publiek in het macro-prudentieel toezicht te vergroten, op niet-technische wijze een toelichting gegeven op een aantal kwesties waaraan het ESRB in 2011 heeft gewerkt. Deze kwesties betroffen het macro-prudentieel mandaat van nationale autoriteiten, kredietverstrekking in vreemde valuta's, en de "retailisering" van gecompliceerde financiële producten, d.w.z. de verhandeling, door financiële instellingen, van gecompliceerde financiële producten, zoals gestructureerde producten en sommige gecompliceerde op de beurs verhandelde producten, aan retailbeleggers.

Wat betreft het macro-prudentiële mandaat van nationale autoriteiten, hebben de werkzaamheden van het ESRB geleid tot het aannemen van een openbare aanbeveling waarin is opgenomen een samenstel van "leidende beginselen" die steun moeten geven aan de ontwikkeling van nationale macro-prudentiële mandaten. Ten aanzien van kredietverstrekking in vreemde valuta's, kwam het ESRB tot de slotsom dat hoge niveaus van kredietverstrekking in vreemde valuta's voor de betrokken landen systeemconsequenties zouden kunnen hebben, en de mogelijkheid van grensoverschrijdende besmetting met zich mee zouden kunnen brengen. Het ESRB besloot daarom een openbare aanbeveling te doen voor correctieve actie door de desbetreffende autoriteiten. In het geval van in Amerikaanse dollar luidende financiering was het ESRB van oordeel dat actie diende te worden ondernomen om te voorkomen dat de spanningen die zich tijdens de crisis in de in Amerikaanse dollar luidende financiering van banken in de EU hadden voorgedaan, op de middellange termijn weer de kop zouden opsteken, en deed aan de desbetreffende autoriteiten aanbevelingen voor actie. Ten aanzien van de retailisering van gecompliceerde financiële producten kwam het ESRB tot de slotsom dat verder werk nodig was, met name met betrekking tot het risico dat retailisering als bron van financiering voor specifieke banken zou kunnen opdrogen. Deze kwestie wordt momenteel door een recent opgezette groep van deskundigen op het terrein van bankfinanciering nader bestudeerd.

© Europees Comité voor Systemrisico's

Adres

Kaiserstrasse 29
60311 Frankfurt am Main
Duitsland

Telefoon

+49 69 1344 0

Website

<http://www.esrb.europa.eu>

Fax

+49 69 1344 6000

Alle rechten voorbehouden.

Reproductie voor educatieve en niet-commerciële doeleinden is toegestaan op voorwaarde dat de bron wordt vermeld.

Dit is een Nederlandse vertaling van het Voorwoord en de Samenvatting van het Jaarverslag van het ESRB over 2011. Raadpleeg voor meer informatie de integrale Engelstalige versie van het Verslag, die beschikbaar is onder www.esrb.europa.eu.

ISSN 1977-5210 (internet)

